

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				% การเปลี่ยนแปลง	
	ก.ค. 2560	ก.ค. 2561	ม.ค.-ก.ค. 2560	ม.ค.-ก.ค. 2561	ก.ค. 60/61	ม.ค.-ก.ค. 60/61
	1. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	450.20	500.93	3,829.55	3,695.61	11.27
2. ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ	282.80	223.48	2,183.53	1,704.94	-20.98	-21.92
3. อาหารสัตว์	163.54	202.59	1,212.85	1,381.30	23.88	13.89
4. ข้าว	153.25	174.95	1,033.25	1,159.72	14.16	12.24
5. กุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง	98.93	170.69	422.94	854.11	72.52	101.94
6. ผลไม้สด	18.48	17.89	67.55	65.44	-3.17	-3.12
7. ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	0	0.93	2.77	4.87	N/A	75.61
8. สินค้าเกษตรอื่นๆ	1,042.53	1,092.46	7,168.98	6,728.73	4.79	-6.14
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	2,209.74	2,383.91	15,921.41	15,594.73	7.88	-2.05

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- สินค้าเกษตรและอาหารกลุ่มที่ออสเตรเลียนำเข้าจากไทยสูงสุดคือ กลุ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมง โดยในช่วง ม.ค.-ก.ค. ของปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าการนำเข้ารวมกัน ๖,๕๒๔.๖๖ ล้านบาท แต่มีมูลค่าลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๒.๘๒ สินค้าเกษตรกลุ่มอาหารสัตว์ ข้าว ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วงม.ค.-ก.ค. ของปี ๒๕๖๑ โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๑๖๘.๔๖, ๑๒๖.๔๗ และ ๒.๑๐ ล้านบาทตามลำดับ อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่าลดลง ๓๒๖.๖๘ ล้านบาท ลดลงเป็นร้อยละ ๒.๐๕ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
- ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มูลค่าการนำเข้ากุ้งดิบแช่เย็น/แช่แข็งยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๗๑.๗๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕๒ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อนหน้า ในทางกลับกัน ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ กลับมีมูลค่าการนำเข้าที่ลดลง ๕๙.๓๒ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๒๐.๙๘ ในช่วงเดือนเดียวกัน โดยสินค้ากุ้งต้มแช่เย็นแช่แข็ง (HS Code:16052100) มูลค่าการนำเข้าลดลงมากที่สุด

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

- สินค้าไทยถูกปฏิเสธการนำเข้า ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มีสินค้าถูกปฏิเสธการนำเข้าจำนวน ๑ รายการ ได้แก่
- ปลาตุ๋นรมควัน (Smoked Catfish Pieces) ผลิตโดยบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่งถูกตรวจพบสารปฏิชีวนะ Enrofloxacin ในปริมาณ 0.014 mg/kg ตาม FSC 1.4.2 Schedule 20: Maximum residue limits ได้กำหนดค่าสูงสุดของสารตกค้างประเภทต่างๆ โดยไม่อนุญาตให้มีการตรวจพบสารตกค้างของ Enrofloxacin ในสินค้าทุกชนิด โดยสินค้าชนิดเดียวกันรุ่นต่อไปจากบริษัทฯ จะต้องถูกตรวจสอบทุกรุ่น (๑๐๐%) จนกว่าจะสามารถแสดงให้เห็นว่าสินค้าเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศออสเตรเลีย ทั้งนี้ได้แจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมประมง และ มกอช. รับทราบเพื่อแจ้งผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องทราบแล้ว
- ข้อคิดเห็น/แนวทางการแก้ไขปัญหา
- สินค้าเกษตรของไทยประสบปัญหาถูกปฏิเสธบ่อยครั้งเนื่องจากสารกำจัดศัตรูพืชตกค้าง ทั้งชนิดที่ห้ามใช้หรืออนุญาตให้ใช้ได้แต่มีกบฏว่าเกินมาตรฐาน จำเป็นต้องดำเนินมาตรการเข้มงวด โดยเฉพาะกับผู้ที่ถูกปฏิเสธสินค้าบ่อยครั้ง เช่น กำหนดให้ต้องวิเคราะห์สารตกค้างก่อนการส่งออก

๔. กฎระเบียบการนำเข้า

- เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย ได้เผยแพร่แนวทางปฏิบัติวิธีการปรุงที่ถูกต้องสำหรับสินค้ากุ้งแช่แข็งและคลุกเกล็ดขนมปัง โดยที่กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลียได้กำหนดเงื่อนไขการนำเข้าใหม่สำหรับกุ้งแช่แข็งและคลุกเกล็ดขนมปัง โดยกุ้งต้องผ่านการทอดขั้นต้น (Par-cooking) ตามอุณหภูมิและเวลาที่กำหนด และมีสภาพภายนอกตามเกณฑ์ที่ระบุ ไม่นับนั้นจะพิจารณาว่าเป็นกุ้งดิบ ซึ่งจะส่งผลให้ต้องมีการตรวจวิเคราะห์ไวรัส WSSV และ YHV ทั้งในประเทศต้นทางและเมื่อสินค้าถึงออสเตรเลีย โดยข้อกำหนดใหม่นี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ทั้งนี้ กรมประมงในฐานะ Competent Authority ต้องมีหนังสือยืนยันไปยังกระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย ว่าสามารถรับรองสินค้าตามข้อกำหนดใหม่ได้ ไม่นับนั้นผู้นำเข้าจะไม่สามารถนำเข้าสินค้าดังกล่าวจากประเทศไทย

๕. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

- สถานการณ์การติดเชื้อ *Mycoplasma bovis* ในฝูงโคนิวซีแลนด์ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตัน มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ แจ้งมายัง สปช. แคนเบอร์รา ขณะนี้รัฐบาลนิวซีแลนด์ได้ดำเนินการตรวจสอบฟาร์มโคทุกแห่งแล้ว ไม่พบการแพร่กระจายของเชื้อ *M. bovis* เพิ่มเติม แต่ยังคงมีฟาร์มอยู่ระหว่างการเข้ามาตรวจควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้ออย่างเข้มงวดจำนวน ๒๘๐ ฟาร์ม จึงถือว่าประสบความสำเร็จในการยับยั้งและกำจัดเชื้อแบคทีเรียดังกล่าว ขณะนี้เริ่มมีการเคลื่อนย้ายโคเข้าสู่ฟาร์มอีกครั้งเพื่อเริ่มการเพาะเลี้ยงในฤดูกาลใหม่ โดยรัฐบาลนิวซีแลนด์ได้มีการเตรียมการสำหรับฤดูกาลเลี้ยงโคและสัตว์เลี้ยงสายพันธุ์ใกล้เคียงที่กำลังจะเริ่มต้นควบคุมไปกับมาตรการในการกำจัดเชื้อ *M. bovis* ตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจสอบหาเชื้อในลูกวัว การเคลื่อนย้ายโคเข้าและออกจากฟาร์ม การตรวจหาเชื้อในน้ำนม เป็นต้น
- ออสเตรเลียและสมาพันธ์ผู้ผลิตน้ำตาลโลกเรียกร้องให้ปากีสถาน อินเดีย และสหภาพยุโรป ยกเลิกมาตรการอุดหนุนการผลิตและส่งออกน้ำตาล ซึ่งมาตรการอุดหนุนดังกล่าวถือเป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบขององค์การการค้าโลก (WTO) ส่งผลให้ในปัจจุบันมีปริมาณน้ำตาลล้นตลาดและราคาน้ำตาลโลกลดต่ำลงเป็นอย่างมาก โดยระหว่างรอการดำเนินการอย่างเป็นทางการระหว่างรัฐบาล สมาพันธ์ฯ จะดำเนินแนวทางตามความจำเป็น เพื่อลดผลกระทบจากปัญหานี้ โดยการเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีของปากีสถานและอินเดียยกเลิกมาตรการแทรกแซงราคาน้ำตาลโดยทันที
- ออสเตรเลียประสบปัญหาภัยแล้งอย่างรุนแรงที่สุดในรอบร้อยปี ส่งผลให้รัฐบาลประกาศเพิ่มงบประมาณกว่า ๕๐๐ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย หรือ ๑๓,๐๐๘ ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน ๑ เหรียญออสเตรเลีย เท่ากับ ๒๖.๐๑๖๐ บาท) เพื่อเป็นกองทุนช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้ง และขยายคุณสมบัติของผู้ขอรับเงินช่วยเหลือเป็น ๕ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย หรือ ๑๓๐ ล้านบาท นอกจากนี้ ยังจัดสรรงบประมาณอีกกว่า ๑๖.๔ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย หรือ ๔๒๖ ล้านบาท สำหรับการให้บริการคำปรึกษาต่างๆ และความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตแก่เกษตรกรและครอบครัวโดยรัฐบาลแนะนำให้เกษตรกรเข้ารับการตรวจสอบคุณสมบัติจากผู้ให้คำปรึกษา ก่อนตัดสินใจตัดสินใจเอง นอกจากนี้ ธนาคารบางแห่งอนุญาตให้เกษตรกรนำเงินฝากในบัญชี Farm Management Deposit (FMDs) มาใช้ชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้แล้ว และรัฐบาลยังสนับสนุนให้ธนาคารปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่มีบัญชี FMDs ด้วย

๖. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- การส่งออกสินค้ากัญชงจากไทยมายังออสเตรเลียคาดว่าจะมีปริมาณลดลงเล็กน้อย เนื่องจากขณะนี้กรมประมงได้ระงับการส่งออกสินค้ากัญชงจากบริษัทผู้ผลิตและส่งออกรายหนึ่งเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะแก้ไขปัญหาการตรวจพบเชื้อไวรัสตัวแดงดวงขาวได้
- สินค้าข้าวและอาหารแปรรูปมีแนวโน้มการนำเข้าดี โดยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

๗. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- เมื่อวันที่ ๑ - ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมการประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและมาตรฐานอาหาร (SPS Expert Group) ระหว่างไทย - นิวซีแลนด์ ครั้งที่ ๗ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ ลาดพร้าว กรุงเทพฯ เพื่อหารือเรื่องการเปิดตลาดสินค้าเกษตรระหว่างกัน ขณะนี้เงื่อนไขการอนุญาตนำเข้าปลาสดจากไทยใกล้จะเสร็จสิ้นแล้ว เหลือเพียงขั้นตอนการประชาพิจารณ์ก่อนอนุญาตนำเข้าต่อไป ไทยยังประสงค์เปิดตลาดหน่อไม้ฝรั่ง (Asparagus) ไปยังนิวซีแลนด์ ซึ่งฝ่ายนิวซีแลนด์ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการประเมินความเสี่ยงแต่อย่างใด ในขณะที่ขอให้ฝ่ายไทยอนุญาตนำเข้าผลไม้กลุ่ม Stone Fruits ได้แก่ พีชและเนคทารีน ฝ่ายนิวซีแลนด์ยังเสนอให้ฝ่ายไทยเข้าร่วมโครงการนำร่องการใช้ไบร่บรองจิลเล็กทรอนิกส์แทนไบร่บรองสุขอนามัยปกติ ซึ่งจะจัดส่งคณะเจ้าหน้าที่เพื่อเดินทางมาหารืออีกครั้งในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ นอกจากนี้ ยังขอให้ไทยพิจารณารับรองโรงงานสินค้าเนื้อสัตว์ นมและผลิตภัณฑ์ รวมถึงอาหารสัตว์ทั้งระบบ แทนการตรวจสอบเป็นรายโรงงานเช่นปัจจุบัน ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์จะต้องพิจารณาในรายละเอียดต่อไป การประชุมครั้งต่อไปจะจัดขึ้นในประเทศนิวซีแลนด์ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
- เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ สปช. แคนเบอร์รา ได้เดินทางไปสำรวจตลาดผลไม้เขตร้อน ณ เมือง Cabramatta รัฐนิวเซาท์เวลส์ พบผลไม้เขตร้อนที่ปลูกในออสเตรเลีย ได้แก่ มะม่วงน้ำดอกไม้ดิบ มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงฟ้าลั่น ชมพู แก้วมังกร และละมุด ซึ่งเมื่อทดสอบรสชาติแล้วมีรสชาติดีเหมือนกับที่ปลูกในประเทศไทย ยกเว้นชมพูซึ่งมีขนาดผลเล็กมากและเนื้อไม่หวานกรอบเท่าชมพูที่ปลูกในประเทศไทย ส่วนผลไม้นำเข้าจากไทยที่มีวางจำหน่ายในท้องตลาด ได้แก่ ทูเรียนหมอนทองทั้งผลแช่เยือกแข็ง ทูเรียนหมอนทองแกะพูและเมล็ดแช่เยือกแข็ง และมะพร้าวอ่อน
- เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมผลประโยชน์ด้านการค้าและการลงทุนของไทยในวานูอาตู ณ กรุง Port Vila สาธารณรัฐวานูอาตู ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศไทยและวานูอาตู การศึกษาและประเมินศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนในวานูอาตู โดยเฉพาะอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตร หน่วยงาน Investment Promotion Authority มีความสนใจทำการประมงร่วมหรือ Joint Venture Fishing กับไทย สปช. แคนเบอร์รา ได้แจ้งให้กรมประมงและสมาคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทย และสมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูปทราบด้วยแล้ว